

Del 1 - Nøkkelinformasjon fra medlemsrapporten

Generell informasjon om IEH-medlemmet

Navn på IEH-medlem:	Stormberg AS
Innmeldingsår i IEH:	2002
Medlemstype:	Bedrift
Type leverandørkontakt:	☐ Direktekontakt med produsenter ☐ Kontakt med agenter / importører (mellomledd) ☒ Både kontakt med produsenter og mellomledd

Prioriterte mål og framdrift (for arbeid med etisk handel)

Mål for 2009 (rapporteringsåret)	Status
Oppdatere Stormbergs CoC	Gjennomført. Dynamisk dokument som er gjenstand for stadige forbedringer.
Implementere RAID og dermed bedre oppfølging av Factory Profile	Gjennomført.
Bedre oversikten over hele leverandørkjeden	Delvis gjennomført.
Sertifisering av produsenter	Ikke gjennomført. Spørsmål om gjennomførbarhet.
Kartlegge internt behov for opplæring på etisk handel	Gjennomført og delvis handlet på.

Mål for 2010 (nærmeste år)
Forbedre CoC og sammenhengen til leverandørkontrakt og miljøkrav.
Avpasse produksjonsandel på fabrikk for mer balansert maktforhold og kommunikasjon.
Gjennomføre tiltak for større grad av levelønn.
Gi praktisk etisk handel erfaring til flere medarbeidere i Stormberg gjennom besøk hos produsent.

Forankring og etiske retningslinjer

Spørsmål	Ja/nei	Beskrivelse
Etisk handel-arbeidet definert som strategisk viktig?	Ja	CoC, strategiplan, arbeidsbeskrivelse
Forord av daglig leder / styreleder?	Ja	Steinar J. Olsen, Daglig leder
CoC på plass?	Ja	
CoC like strenge og omfattende som IEHs CoC?	Ja	

Score på egenvurderingsskjema

Implementeringsprinsipp	2007	2008	2009
P1 - Forankring	2,5	3,0	3,5
P2 - Formidling av krav	2,5	2,5	3,0
P3 - Risikovurdering	2,0	3,0	3,0
P4 - Forbedringer	2,3	1,7	2,0
P5 - Forretningspraksis	2,3	2,7	3,3
P6 - Nye leverandører	1,0	1,0	3,0
P7 - Kommunikasjon og rapportering	2,7	2,3	3,7

Tilbakemelding til IEH

Spørsmål	Svar		
	(a) Benyttet	(b) Vil benytte	IEH tjenste/ verktøy
IEHs tjenester og verktøy:	☒	☐	Kurs i etisk handel - Innføring
(a) benyttet i rapporteringsåret?	☐	☒	Kurs i etisk handel - Videregående nivå
(b) ønsker å benytte nærmeste året?	☒	☒	Forbedringsforum / erfaringsutveksling medlemmer
	☒	☒	Rådgivning
	☒	☒	Medlemssider på web
	☒	☒	Egenrapporteringsskjemaer for leverandører
	☒	☒	RAID risikokartleggingsdatabase
	☒	☒	Leverandørhåndbok (for produsenter)
	☐	☐	Nettverk over lokale ressurser i produsentland (LRN)
	☐	☒	Kjemikalieverktøy
	☐	☐	Internt seminar for ledelse / ansatte / leverandører
	☐	☐	Internt seminar i innkjøpspraksis
	☒	☒	Seminar for produsenter (Kina /Vietnam)
	☐	☐	Annet (spesifiser nedenfor)
Ev. eksterne ressurser benyttet:	I liten grad. Erfaringsutvekslinger og internettressurser.		
Ønsker prioritering fra IEH :	Stille strengere krav til sine medlemmer. Videreutvikle verktøyene. Arbeidsgrupper og videregående nivå i etisk handel.		
Ris til IEH:	Kan føre en strengere linje overfor medlemmer med noe fartstid. Kan få mer og dypere videreutdanning av medlemmer. Merkbare organisatoriske utfordringer siste halvdel av 2009.		
Ros til IEH:	Serviceinnstilte medarbeidere. God og bred kompetanse på etisk handel. Innovative med hensyn på nye verktøy for etisk handel. Konstruktive innspill, utspill og tilbakemeldinger.		

Del 2 - Sekretariatets tilbakemeldinger til IEH-medlem

IEHs sekretariat - tilbakemeldinger til IEH-medlem

Kommentarer og anbefalinger for videre arbeid
<p>Vi takker for tilsendt rapport for 2009. Rapporten er god, men vi stiller spørsmålstegn ved Stormbergs svar om at fagforeninger er lite relevant i Kina (siste spm del 4.2). På normativt grunnlag presiserer vi også at klausul om rett til fri fagorganisering og kollektive forhandlinger ikke innebærer at dette kravet frafaller i stater som Kina og Vietnam. Essensen i kravet er at ledelsen ikke skal hindre arbeidere å organisere seg, ikke at kravet frafaller i land hvor det kun er én fagforening. Et annet poeng er at kravet også refererer til ILO kjernekonvensjon 98 som omhandler rett til kollektive forhandlinger. Noen byer/distrikt i Kina (bl.a Shenzhen) har endog innført lov om kollektiv avtale på alle statlige og private bedrifter. Stormbergs svar samsvarer heller ikke med Wei Chens rapport som stadfester at fagforeninger eksisterer på flere av fabrikkene Stormberg kjøper fra. Fabrikken Lixing er også aktive i "Joint campaign" (note 8 side 9). IEH mener besvarelsen ikke reflekterer reell og positiv situasjon på fabrikker Stormberg kjøper fra samt at vi oppfatter svaret som feil fortolkning av normativt grunnlag. Vi gir dere derfor anledning til å forbedre rapporten på akkurat dette punktet og sende oss revidert versjon snarest. Hvorvidt etablerte fagforeninger på fabrikkene er for tett knyttet mot ledelsen er imidlertid et poeng dere kan framheve som en del av risiko-analysen.</p> <p>• Mål: Stormbergs mål er gode i det at de er stegvise og målbare. Vi skulle dog ønsket å sett mer konkrete planer på økt involvering av arbeidere i Stormbergs etisk handel arbeid. Med etablerte og aktive fagforeninger på flere fabrikker er dere i en unik posisjon til dette. Arbeidere kan og bør også involveres i fabrikkenes HMS arbeid.</p>

• Forankring:

Stormberg er et levende eksempel på betydningen av en engasjert toppleder. Men en svale alene gjør ingen sommer. Vi benytter herved anledningen til å også å berømme Stormbergs øvrige ansatte. Planer for styrket internopplæring er positivt. Videre at flere medarbeidere skal få etisk handel erfaring gjennom besøk hos produsent (se forøvrig nedenfor om forbedringer)

Av rapporten framgår det at etisk handel er beskrevet i strategiplan. Vi understreker at det ikke er en plikt, men mottar gjerne strategiplanen. Andre medlemmer har oversendt sine strategiplaner.

• Stormbergs Code of Conduct er på plass og like strenge og omfattende som IEHs retningslinjer for etisk handel.

• Forbedringer:

Ad målsetting om økt etisk handel erfaring blant flere medarbeidere: ett anbefalt tiltak er at designere gjør hele eller deler av produkt/designutvikling på fabrikken i samarbeid med ledelsen og arbeidere. Dette vil gi designere unik innsikt i hvordan designdetaljer og materialvalg påvirker produksjonstiden. Andre bedrifter har gjort dette med suksess og som et virkemiddel for å integrere etisk handel i ordinær forretningsdrift. Det vil være en ytterligere styrke hvis implementering av miljøkrav kan integreres som felles kompetansebygging under opphold av lengre varighet. Hvordan ulike farger har ulik miljøeffekt kan være en delkomponent i felles kompetansebygging. IEH er behjelpelige med å identifisere kinesisk miljøekspertise og tolk/oversetter. Vi viser også til kjemikalieveileder på IEHs medlemssider.

Levelønn:

Vi berømmer Stormberg for oppmerksomhet og fokus på problemstillingen, som også drøftes i Wei Chens 2009 rapport. IEHs vurdering er imidlertid at en modell med merbetaling per plagg kan være et egnet tiltak på kort sikt. En langsiktig målsetting bør være at produsenten selv, som innehar av formelt arbeidsgiveransvar, innkalkulerer samtlige og tilstrekkelige kostnader ved arbeidsforhold når de kalkulerer fabrikkpris (ref diskusjon om Decent Work Calculation på arbeidsgruppemøte forretningspraksis og levelønn sept 09). Når Stormberg er i den unike posisjon med fagforeninger på flere fabrikker, bør dere derfor også etterstrebe å tilrettelegge for at levelønn fremmes gjennom kollektive avtaler.

Hvis Stormberg skal videreføre modellen med merbetaling per plagg, understreker vi viktigheten av at merbetaling omfatter samtlige arbeidere, ikke bare de som jobber på Stormbergs produksjonslinje. I motsatt fall kan merbetaling fra Stormberg skape misnøye og misunnelse blant resten av arbeidsstokken. For å unngå at merbetaling "spises opp" av økte råvarepriser og valutasingninger, bør merbetaling øremerkes av Stormberg og likelydende beløp avsettes av produsent når han tar imot oppgjør. Utbetaling til samtlige arbeidere kan skje ved faste intervaller, eksempelvis annenhver måned/hvert kvartal. Vi anbefaler sterkt at utbetaling overvåkes/observeres av en ekstern, nøytral part. Dette for å sikre rettferdig fordeling av utbetaling. Tilsvarende modell ved tekstilfabrikk i Bangladesh ble presentert på IEHs forbedringsforum oktober 2009. IEH er behjelpelige med å identifisere pålitelig kinesisk organisasjon som kan påta seg et slikt oppdrag. Fabrikker med etablerte fagforeninger kan også være riktig instans for å sikre rettferdig fordeling. Vi tror det er best å vurdere hver fabrikk individuelt. Vi anbefaler at Wei Chen involveres i en slik risiko- og mulighetsvurdering.

Rapportering og Kommunikasjon:

IEH berømmer Stormberg for deres betydelig innsats i å styrke oppslutningen om etisk handel. Dere har vært en sterk bidragsyter i å demonstrere at etisk handel er mulig også for små og mellomstore bedrifter.

• Relevante IEH-tilbud:

- * Innføringskurs 20. april. * Videregående kurs 1-2. juni. * RAID-kurs 9. juni * Forbedringsforum/erfaringsutveksling TBD
- * Kurs for leverandører i Kina TBD (avventer endelig finansieringsbekreftelse fra Norad)
- * Good Practice Guide for produsenter ferdigstilles medio/ultimo mai
- * Oppgraderte medlemssider lanseres medio april (inneholder også kjemikalieveileder)

Takk for ris og ros. Vi jobber med alle nevnte problemstillinger. Arbeidsgruppe forretningspraksis og levelønn ble dessverre skadelidende pga knappe personellressurser store deler av fjoråret. Vi viderefører arbeidet i 2010.

Lykke til med etisk handel arbeidet i 2010!

Dato: 7. april. 2010 | Utfylt av: Gunelie Winum, prosjektleder IEH